

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 953/06
01.03.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Слађане Накић-Момировић, Соње Бркић, Споменке Зарић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА чији је пуномоћник АБ адвокат, против тужене Републике Србије коју заступа Републичко јавно правобранилаштво – Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Врању Гж.78/06 од 12.1.2006. године, у седници одржаној 1.3.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Општинског суда у Врању П.246/03 од 19.10.2005. године у делу става шестог изреке у погледу одлуке о накнади нематеријалне штете и пресуда Окружног суда у Врању Гж.78/06 од 12.1.2006. године којом је потврђена првостепена пресуда у наведеном делу, тако што се обавезује тужена да тужиоцу на име душевних болова због повреде угледа, части и слободе исплати поред досуђеног износа од 400.000,00 (четрестохиљада) динара још износ од 600.000,00 (шестохиљада) динара, са законском затезном каматом од 19.10.2005. године па до исплате, као и трошкове парничног поступка у износу од 243.770,00 (двестачетрдесеттрихиљадеседамстоседамдесет) динара а у све у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

У преосталом делу ревизија тужиоца се одбија као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Врању П.246/03 од 19.10.2005. године делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име штете због неоснованог притвора исплати за душевне болове због повреде угледа части и слободе 400.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.10.2005. године па до исплате, за изгубљену добит у виду неостварене зараде за период од 17.4. до 20.12.1999. године износ од 64.206,50 динара, на име стварне штете због учињених и одобрених посета за време трајања притвора у износу од 12.400,00 динара или укупно на име материјалне штете 76.606,50 динара са законском затезном каматом од 1.7.2004. године па до исплате, а на име парничних трошкова 151.120,00 динара, док је део захтева за накнаду нематеријалне штете у виду душевних болова преко досуђеног износа од 400.000,00 динара до тражених 1.500.000,00 динара одбијен као неоснован а захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у износу од 27.500,00 динара одбачен.

Одлучујући о жалбама парничних странака Окружни суд у Врању је пресудом Гж.78/06 од 12.1.2006. године одбио жалбе као неосноване и потврдио првостепену пресуду.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 399. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП обзиром су да су дати разлози о одлучним чињеницама јасни и без противуречности.

Током поступка је утврђено да је тужилац био у притвору у Окружном затвору у Врању од 17.4. до 20.12.1999. године због основане сумње да је учинио кривично дело убиства из члана 47. став 1. КЗ РС. Правоснажном пресудом Окружног суда у Врању тужилац је ослобођен од оптужбе те му је истовремено укинута притвора а ова пресуда потврђена је пресудом Врховног суда Србије Кж.І бр.605/00 од 18.9.2001. године. Због неоснованог притвора тужилац је трпео душевне болове због повреде части, угледа и слободе и то у трајању од 8 месеци и 2 дана, те су нижестепени судови закључили да тужиоцу по том основу припада правична новчана накнада у износу од 400.000,00 динара. При томе су имали у виду дужину трајања притвора као и да су околности за одређивање притвора биле реалне све док нису утврђене релевантне чињенице за ослобађање од оптужбе за убиство, па је захтев за већи износ од досуђеног одбијен као неоснован. Судови су ценили и захтев тужиоца за накнаду трошкова кривичног поступка, па су закључили да је по овом захтеву већ правоснажно одлучено у кривичном поступку решењем Окружног суда у Врању К.бр.21/99 од 5.8.2002. године где су ови трошкови досуђени те је овакав захтев одбачен.

Основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права у погледу висине досуђеног износа нематеријалне штете.

Наиме, душевни болови због повреде части, угледа, слободе и других права личности обухватају све штетне последице нематеријалне штете везане за личност оштећеног проистекле из неоснованог лишења слободе. Накнада нематеријалне штете у смислу члана 200. став 1. ЗОО има за циљ материјалну сатисфакцију због повреде напред наведених права личности а при одмеравању висине накнаде суд узима у обзир све околности случаја, објективне и субјективне природе као што су дужина трајања лишења слободе, тежина и природа кривичног дела, углед који је оштећени раније уживао у својој животној и радној средини, однос те средине према њему после лишења слободе и друге чињенице које утичу на природу, тежину и трајање психичких болова изазваних лишењем слободе.

Имајући у виду све околности које су у напред наведеном смислу нижестепени судови утврдили према налажењу Врховног суда, сходно члану 200. став 2. ЗОО правичну новчану накнаду тужиоцу представља износ од 1.000.000,00 динара за ове видове нематеријалне штете те је преко досуђеног износа тужбени захтев одбијен као превисоко постављен. Приликом одмеравања висине новчане накнаде, Врховни суд је имао у виду дужину трајања поступка обештећења обзиром да је штетни догађај окончан 20.12.1999. године а првостепена пресуда донета 19.10.2005. године. Правилно су нижестепени судови одбацили тужбу у делу захтева за накнаду трошкова кривичног поступка сходно члану 346. ЗПП јер је о овом захтеву већ правоснажно одлучено у кривичном поступку решењем Окружног суда у Врању К.21/99 од 5.8.2002. године где су ови трошкови досуђени.

Одлука о трошковима парничног поступка је донета сходно члану 150. и 161. став 2. ЗПП-а тако што је обавезана тужена да тужиоцу исплати, обзиром на успех у спору, и нужне трошкове за састав тужбе у износу од 8.250,00 динара, заступање на 9 одржаних рочишта по 9.000,00 динара, заступање на 4 неодржана рочишта по 4.500,00 динара, трошкове вештачења од 6.000,00 динара, састав жалбе и ревизије по 8.250,00 динара и судских такси за жалбу, тужбу и пресуду, укупан износ од 243.770,00 динара, према Адвокатској тарифи и Закону о судским таксама ("Службени гласник РС", бр.61/05).

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 405. и 407. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија,

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд